

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrinyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrinyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1942. október 16.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Az új termelési rend és a közellátás

Losonczy István közellátásügyi miniszter cikke.

A gazdaságszervezés nagy feladatok várnak.

A háborús gazdasági feladatok közül biztosítani kell a hadsereg ellátását, a hadfőszereplési ipar termelésének folytonosságát, sőt fejlődését és gondoskodni kell minden eszközzel a hátszország ellátásáról is hogy a lakosság képes legyen a szükséges legnagyobb foku erőfelfejtésre is.

Az ellenséges hadviselés nem szoritkozik csupán a két szembenálló hadsereg harcára, de kiterjeszkedik a hátszország életére is s annak zavarására, rombolására és káros befolyásolására törekszik. Ennek a körülménynek a fölismérése megköveteli, hogy a hátszország a hadsereggel hasonlóan, céltudatos szervezethez és felkészültséggel utasítsa vissza az összes ellenséges befolyásokat. A belső arcvonal szilárdsága megköveteli, hogy a lakosság minden egyes tagja egyformán viselje el mindazt az áldozatot, amelyet a háború következtében vállalnia kell.

Ezt az áldozatvállalást megkövetelik tőlünk azok, akik az ország határain kívül harcolva életüket minden pillanatban kockára teszik, de megköveteli a magunk lelkiismerete is.

A közellátás biztosítása megköveteli, hogy mindazon termelői rétegek, amelyek munkájukkal a feladatok megoldását elősegítik és megkönnyítik, a háborús idők közepete fokozottabb felelősséggel vegyenek részt a termelésben.

A magyar gazdaságszervezés elsődleges kötelessége, hogy a termelésben reá váró feladatokat egységesen oldja meg és minden főlegesen a megfelelő módon hozza a piacra. Amikor a nemzet fennmaradása érdekében élet-halál harcot vív, minden embernek honvédelmi kötelessége, hogy kivegye részét ebből a harcból. A magyar gazdaság közönségnek, amely az ország legnagyobb és legfontosabb hadiüzemének tulajdonosa, irányadója, vagy munkása, legfontosabb kötelessége, hogy megfelelő termeléssel biztosítsa az ország közelművelését, mert csak úgy állíthatunk fel követelményeket a munkással, az iparossal és a szellemi munkással szemben, ha az élelmézéshez szükséges táplálékot biztosítjuk számára. Közellátásunk eddigi rendszere a kenyér- és zsirellátást nagyjából biztosítani tudta. Békében is, de még inkább háború idején szükséges, hogy a számítások során mindig előre figyelembe vegyük az előre nem látható tényezőket és azon kell lennünk, hogy ezeknek a tényezőknek a kedvezőtlen hatásait a lehetőséghez képest csökkentsük.

Eddig a gazdák tájékozatlanságban voltak, hogy mi a közellátási szükséglet és termelésüket nem tudták ennek meg-

Magyarország kormányzóhelyettesének emlékének megőrkítő törvényjavaslat

Mint a napilapok már közölték, Kállay Miklós miniszterelnök pénteken betérésztette a hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes emlékének és a nemzet haláljának megőrkítésére szóló törvényjavaslatot.

A javaslatot a képviselőház keddi ülésében egyhangulag megszavazta.

A törvényjavaslat elsőszóban halálját fejezi ki a nemzet minden hős fiának, aki életét a hazáért feláldozza s vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes úr hősi áldozatának emlékének, mélységes fájdalom, de a Mindenható akaratában megnyugodva, hálás kegyelethez járul és minden időre szóló ragyogó példaként örök időre törvénybe iktatja.

Gondoskodik a javaslat a kormányzóhelyet-

tes úr özvegyének méltó ellátásáról, gyermekének megfelelő neveltetéséről, gyámi tisztségét pedig a kormányzó Úr viseli.

A M. kir. Állami Vas- Acél- és Gépgyárak, a békésszenbarakási zsilipmű, a m. kir. Horthy Miklós jubileumi alapítvány által létesítendő kollegium Horthy István nevét fogják viselni.

A hősi halált halt kormányzóhelyettes úr iránti hálás kegyelet, a Kormányzó Úr iránt érzett hálás és hódolatteljes tisztelet és az iránta és családjá iránt érzett igaz tisztét és szeretett vezette a kormányt a törvényjavaslat megalkotásánál, amely a nemzet és a Horthy nemzetség között fennálló kapcsolatok megőrkítését célozza és biztosítja.

Korlátozások a póstaforalomban

A pósta és táviróforgalomban további intézkedésig a következő korlátozások léptek életbe: A póstai forgalomban szünetelnek:

Azoknak a csomagoknak szállítása, amelyek mérete bármely irányban 1,5 métert, vagy amelyek hosza és nem a hoszirányban mért kerülete együtt 3 métert meghalad.

A csomagoknak több címzett részére egy szállítójegyzékkel való feladása, valamint budapestre szóló csomagoknál az egy címre feladott csomagoknál is. Szállítójegyzéket csak vidékre és csak egy címzett részére feladott több csomagnál

lehet használni.

A 8–15 óra közti időben csoportosan feladott csomagok után megállapított díjtétítés.

Belföldi feladása mindenfajta postai küldemény express kézbesítése. Kivételt képeznek az állami, (polgári, katonai) törvényhatósági, megyei városi és községi hatóságok által feladott, továbbá a hírlapszerkesztőségek és a kiadóhivatalok címre szóló és gyógyszer tartalmú express küldemények.

A táviró forgalomban szünetel:

A táviratlevél, üdvözlőtávirat és távirat-

felelősen beállítani. De nehézségek állnak elő annak folytán is, hogy akadtak olyanok is, akik nem akarják megérteni az idők szavát s a beszolgáltatásra előírt gabonát a megfelelő időpontban nem szolgáltatták be, de annak a köz elől való elvonására törekszenek.

A későbbi elszámoltatáskor természetesen mindenkinek kiderül a büne, de addig hiányoznak azok a készletek, amelyeket be kellett volna szolgáltatni.

Uj utat kellett tehát keresnünk, hogy a termelés és az ellátás kérdését összehangoljuk. A kiindulási pont az, hogy minden gazdának kötelessége azt termelni, amire az országnak mulhatatlanul szüksége van.

Ha ez megtörtént, akkor az ország lakossága munkáját nyugodtan végezheti, hiszen ellátása biztosítva van. Viszont a közellátás irányítói is nyugodtak lehetnek, mert tudják azt, hogy a szükségesek rendelkezésükre fognak állani. A gazda tehát előre tudja, hogy mi az a mennyiség, amelyet termelnie és beszolgáltatnia kell s ez feltétlenül hozzásegíti őt ahhoz, hogy termelői tevékenységét a rendes gazdálkodás keretein belül nyugodt lelkiismerettel végezhesse. Amit az előírt mennyiségen felül termel és a közellátás rendelkezésére bocsát, azért jutalomban részesül. Az új termelési rend ösztönzőleg ki-

ván hatni a termelésre, amely mellett biztosítva láthatja a gazda munkája és áldozata eredményét.

A kataszteri tiszta jövedelem alapján megállapított gabonabeszolgáltatási kötelezettség nem jelent jelenleginél nagyobb megterhelést a gazdára. Amikor azonban jutalmazzuk azokat a szorgalmas gazdákat, akik fölismerve a nemzet érdekeit, segítségünkre sietnek, ugyanakkor büntetni fogjuk azokat, akik a mai idők közepette is elhanyagolják földjeik megművelését.

Akik a megkívánt eredményt nem érik el, a hiány értékét többszörösen felülmutuló büntetést fognak fizetni a köznek, mert nem gazdálkodtak megfelelően.

Az új termelési rend keretein belül lehetőséget nyújtunk a gazdáknak, hogy az ügyesség, a tehetség és a szorgalom érvényesüljön.

Szilárd meggyőződés, hogy az általunk elgondolt termelési rend, ha munkás és gazda átérik a nemzet irányában szükséges kötelezettség teljesítést, minden irányban csak megnyugvást hozhat és egyúttal hatalmas ösztönzője lesz a termelésnek.

Mindenki előre tudván kötelességét, nyugodtan állíthatja be termelési tervét, amelynek alapján biztosítható lesz az ország közellátása és megtalálható a fejlődés útja is.

nyomtatvány.

Az „éjjel” is kézbesítés kikötése belföldi forgalomban.

A táviratok házhöz kézbesítése 19 és 7 óra között, az utolsó kézbesítés 19 órakor indul a hivatalból.

Kivételt képeznek az állami és sürgős táviratok. Telefonon is lehet 19 óra után táviratokat közölni.

A távbeszélő forgalomban szünetel:

A gyengeforgalmu időben a kedvezményes díjszabású beszélgetés.

A belföldi forgalomban 16 és 19 óra között, továbbá a gyengeforgalmu időben folytatott bérlet beszélgetésekre, valamint a gyengeforgalmu időben meghatározott időre kért beszélgetésekre megállapított kedvezményes díjszabás.

Életbeléptek az új burgonya árak

A közellátási felügyelőség a közellátási miniszter rendelete alapján most tette közzé az új burgonyaárakat. Az új árak szeptember 19-én léptek életbe és ezek a következők:

	Nyári rózsza	Őszi rózsza	Gül-baba	Ella-sárga	Wolthman	Krüger
METESZ-ár:	23.25	21.65	22.70	19.05	18.00	17.45 P
Nagykereskedői ár:	24.05	22.45	23.50	19.85	18.80	13.25 P
Kis és nagykereskedői ár fogyasztóval szemben, ha a burgonyát a METESZ-től vásárolja:	27.00	25.00	26.00	22.00	21.00	21.00 P
Kiskereskedői ár, ha a termelőtől veszi a burgonyát:	23.00	22.00	23.00	19.00	18.00	18.00 P
Termelői árak piacon, vagy házhöz szállítva 1 q-nál aluli tételeknél:	22.00	21.00	22.00	18.00	17.00	17.00 P
Termelői árak piacon, vagy házhöz szállítva 1-5 q-ig:	21.00	19.50	20.50	17.00	16.00	15.50 P
Termelő otthoni eladási ára:	20.00	18.50	19.50	16.00	15.00	14.50 P

KIOE hírek

Ujból megindult Csáktornyaán erőteljes ütemben a KIOE-munka. Minden héten szerdán és pénteken este nyolc órától kilencig a KIOE-otthonban magyar tanfolyam van munkásifjak részére. Ugyancsak magyar és muraközi világi és egyházi énekek betanítására. Ennek vezetését nagy szakértelemmel Weber József telekönyvvezető intézi. Megkezdődött magyar és muraközi szindarabok betanítása. Ugyanakkor dr. P. Horváth Athanáz KIOE-vezető vallás-erkölcsi előadásokat tart. A

szerdai és pénteki tanfolyamokon minden munkásifja díjtalánul vehet részt.

felkértenek a szülők, mesterek és főnökök hogy az ifjaknak a tanfolyamok látogatását lehetővé tegyék. Más napokon az otthoni csak azon KIOE-tagok látogathatják, akik a nevezett tanfolyamokon pontosan részt vesznek, a havi tagdíjat fizetik és havonként szentgyónásukat és áldozásukat elvégzik.

Nyers vadbőröket

(pézsmá, borz, nyest, görény, róka, vidra, házi és mezei nyúl, kutya)

legmagasabb napi áron veszek

Szoták István

nyersbőrbizományos
Csáktornya, Hitler u. 3. sz.

A CSÁKTORNyai MAGYAR ASZSZONYOK Nemzeti Szövetsége folyó hó 18-án vasárnap d. u. fél 5 órai kezdettel a „Royal” kávéházban teadélután rendez. Mindenkit szeretettel várunk.

HIREINK.

— **Személyi hír.** Új szolgabíró Csáktornyaán. Zalavármegye főispánja Dr. Csik Béla tb. szolgabírót Zalaegerszegről Csáktornyára helyezte át.

— **Sorozások Csáktornyaán.** Október 13-án fejeződtek be a csáktornyai járásban a fősorozások. Az utcák a szokottnál is élénkebb képet mutattak. A fiúk a kora reggeli órákban hangos zeneszóval vonultak fel, sőt egyes községek fiatalsága nemzeti zászló alatt, délután pedig nemzeti szallagokkal gazdagon feldiszitve énekelve járták a várost. A sorozás a csáktornyai fiataloknak a Zrínyi emlékmű előtti ünnepélyes felkészésével ért véget.

— **Magyar Litániák Csáktornyaán.** Örömmel tapasztaltuk, hogy a csáktornyai magyar litániakon az ájtatos közönség mindig több és több, sőt már meghaladja a muraközi ajku híveket. Hisz oly szép, oly fenséges és lélekemelő, mikor felhangzik az ősi magyar ének „Boldog Asszony édes anyánk . . . Magyarországrol ne feledkezzél meg. . . .”

Csak még mindig kevés gyermeket látunk a litániakon a templomban, pedig Csáktornyaán — hála Istennek — sok katolikus gyermek van és ne felejsük el, hogy a Boldogságos Szűz Mária Magyarország patronája.

— **Az uzsorabíróóság elkobozta az árdrágító légrádi baromfikereskedő libáit és a vásárlóktól kapott pénzt, őt magát pedig száz pengő pénzbüntetésre ítélte.** Rafael Istvan légrádi baromfikereskedő 18 libájával behajtatott Nagykanizsára, hogy az ottani piacon eladja. Rafael, dacára hogy a libák árát g-ént 3.60 P-ben állapították meg hatóságilag, darabonként 14 pengőért árusította a libákat. Eppen arra ment egy detektív, aki felfigyelt és érdeklődött a libák áru után, majd lemérte azokat. Kiderült, hogy 370-385 P a libák kg-ja ilyenformán. Nyomban előállították az eladót libáival együtt a kir. ügyészségre, majd egy órán belül Rafael már dr. Révfy Andor uzsorabíró előtt állott. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság bűnösnek mondotta ki árdrágító visszaélés vétségében Ra-

Gyomorbajos? Vesebajos?

Tartson ivókurát!

A TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI GYÓGYVIZ

üdít — gyógyít

FŐRAKTAR:

MURASZOMBAT, Lendva u. 2.

— TELEFON: 68. —

faelt, azért — figyelemmel gyermekeire és bűntetlen előéletére, szegénységére — száz pengő pénzbüntetésre ítélték, azonban 14 libát elkoboztak tőle és 4-nek az árát 58 pengőt szintén, ahogy ezt ilyen esetekre a törvény előírja.

— **Három pesti fiatalember, kalandos utazása Csáktornyáig. Átszöktek a határon, de visszatoloncolták őket.** Három kalandvágyó budapesti fiatalember vonaton leutazott Csáktornyára azzal a szándékkal, hogy más országba szöknék és ott munkát vállalnak. Sikerült is átszöknüök a határon, de mivel nem tudtak németül, csakhamar kézrekerültek az első faluban. A határőrség a miksavári csendőrségnek adta át a három pesti fiatalokat, akiket kihallgatásuk után kényszerutlevéllel visszaküldtek Budapestre aggódó szüleikhez. Ettől függetlenül eljárás indult ellenük utlevélnélküli határátlépés miatt.

Ha ősze vagy télre jól fel akar ruházkodni, keresse fel

VUGRINECZ konfekció kereskedését

ahol a nagy választékban a legnagyobbitól a legkisebbig vannak

öltönyök, felöltők és télikabátok

Vugrinecz János
konf. keresk. - Csáktornya
Szent László tér 8

Közgazdaság

Figyelmeztetés a napraforgó termelőknek.

Tudja-e, hogy a napraforgó nehezen szárad, hamar romlik, penészedik, ezért aratását ne siessük el. Lábán

szárad ki a napraforgó legiobban. Érett a mag; ha a levél már teljesen száraz, a tányér alja kénsárga színű és egy kissé barnás.

Örízni kell a termést, mert abban a madarak nagy kárt tehetnek.

Napos időben arassuk a termést, mert az esőben való aratás könnyen penészedést vonhat maga után.

Csépeljük azonnal az érett magot. Ha valami oknál fogva ezt nem tehetjük, a tányérokat teljesen nyitott, szellős fészkerben tartsuk felfűzve.

Az elcsépell magot vékonyan kell teregetni, száraz, szelős helyen 6-10 napig, naponként többször is megforgatni.

A mag melegeését nem szabad megvárni, mert az már nagy értékvesztést jelent.

Atvételi ár szokványoszerű tisztaságú, rostált fehér, vagy csikos

1942. október 31-ig történő feladásánál	50.— P/q
1042. november 1-30-ig ..	51.50 P/q
1942. december 1-30-ig ..	53.— P/q
1042. január 1 után ..	50.— P/q

Idényszerűen száraz az olyan napraforgómag, amelynek nedves-tartalma október 31-ig történő szállításkor a 20 százalékot, november 31-ig történő szállításkor a 17 százalékot, december 1-után történő szállításkor a 14 százalékot meg nem haladja.

A nem szerződéses termelők termésüket, akár a Futura központjánál, akár legközelebbi bizományosnál értékesíthetik a mindenkori hivatalos áron. Napraforgómagot csak azok a kereskedők vásárolhatnak, akiket a M. kir. Ipari Anyag-

iskolába

jófi gyermekeinek melegen be Orion hőnalackot, finn tápláló ital lehet mindennapos tevérsája

ORION hőnalack

hivatal olajmagvásárlási engedéllyel erre feljogosított.

A kukoricacsuhé gazdasági értéke

Zalavármegye Közjóléti Szövetkezete felhívja a termelők figyelmét arra, hogy gyűjtsék szorgalmasan a kukoricacsuhé borító levelét, a csuhét. (Fosztásnak is mondják sok helyen.)

Tudvalevő, hogy a tengericsuhé borító levél erős szívós és így az állat nehezen emésztí meg, ami egyet jelent ezzel, hogy csekély a tápláló értéke. A csuhénak az az erőssége, szívóssága az oka, hogy értékes nyersanyag a feldolgozó iparnak. Különös jelentősége van a mai háborús anyaghiány idején. Gondoljunk csak arra, hogy az elmúlt nyáron Magyarországon sok százan viseltek kukoricacsuhéből készült cipőket, szandálokat. Mennyi cipő felső és talpbőrt takarítottak meg

ezzel, ami az őszi sárban és hideg téiben több bőrcipőt juttat majd az arra rászorulóknak. Ennek az értékes nyersanyagnak az összegyűjtése most szent kötelesség.

Nagyon kevés munkával jár és pénz adnak érte. Lehet válogatva és válogatás nélkül gyűjteni. A válogatottba csak a belső, finom, vékony és tisztafehér levelek sorolhatók, míg a válogatlanban együtt gyűjtjük a belső fehér és a külső zöldes leveleket. Legbiztosabban védjük meg a befűledéstől, ha kenderfonalra fűzzük és padláson felfűgesszük. Így hamarosan megszárad. A nyers csuhét rakáson hagyni nem szabad, mert akkor befűled, megfeketedik és feldolgozásra alkalmatlanná válik. Értékét veszti. Ma pedig minden nyersanyagot meg kell mentenünk.

A kiszáradt csuhé métermázsájáért 12 P-öt fizet a Szövetkezet a válogatott mtnőségért és 8 P-öt a válogatlanért.

Felhívja a szövetkezet a nagyobb tengeri-termelő kisgazdákat, lelkes hazafiakat, akik az ország nyersanyag gondjain könnyíteni akarnak, hogy csuhé termékük várható mennyiségéről lehetőleg már előre tájékoztassák a szövetkezetet.

Felkéri — ezuton is — a községek levante parancsnokait, és a tanítókat hogy a levanteiket és a növendékeket buzdítsák a csuhé gyűjtésre és a levanteothonok, az iskolák padlásait engedjék át nekik az általuk gyűjtött csuhé szárítására és tárolására. Szép cselekedet volna ha a gyűjtött csuhé árát felajánlanák a vöröskeresztnek, vagy a fronton küzdő zalai katonáknak szeretetsomagt küldenének a csuhé befolyó árából.

Ezt meg kell várni!

MURAKÖZ

mezőgazdáinak, állattenyésztőinek gyümölcsstermesztőinek, háziasszonyainak, édesanyjainak, üzletembereinek,

MURAKÖZ

Mindkét nyelven beszélő magyarjainak,

MURAKÖZ

aprajának — nagyjainak,

MURAKÖZ

minden lakójának egész esztendőnt át nélkülözhetetlen tanácsadója, utmutatója, segítsége, szórakoztatója a

Muraközi Szent István Naptár,

amely a közeli hetekben megjelenik 160 oldalon, sok olvasnivalóval és képpel, magyar és muraközi nyelven.

Ára 1-50 P.

Kapható lesz mindenütt!

SE vége SE hossza

az osztálysorsjáték nyereményhuzásainak, se vége se hossza a nyerőszámok felsorolásának a huzások kezdetétől.

Vegyen még ma Osztálysorsjegyet, hogy Ön is a bodog nyerők között lehessen.

Magyar turisták kirándulása Muraközben

Folyó évi szeptember hó 5-étől 8-áig terjedő időpontban a Magyar Turista Egyesülethez tartozó Vándorfiúk nevű turistacsoportjának 9 tagja turista kirándulást tett Felsőmuraköz regényes vidékein. Az előzetesen megszervezett kirándulásról visszaérkezett természetjárók a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a pompás időben megített három napos kirándulásuk nyomásairól. Eltekintve Muraköz elbájos tájképi szépségeitől, rendkívül jól hatott rájuk a köznép barátságos magatartása és igazi magyaros vendégszeretete. Már sok szó esik a jövő esztendőben tervezendő több és nagyobb számú kirándulóval végrehajtandó turistakirándulásról.

Ez a szeptemberi tura Muraköz szempontjából bizonyos történelmi jelentőségű eseménynek számít, mert első eset, mikor a szervezett turistatársadalom tapasztalati uton szerzett tudomást Muraköz megtekintésre érde-

mes természeti szépségeiről és jelentős történelmi emlékeiről. Ezért indokoltnak, sőt kívánatos, hogy erről az eredményről Muraköz tágabb közönsége is tudomást szerezzen és a jövőben Muraközbe érkező turistákat a szeptemberihez hasonló szeretettel és barátsággal fogadja.

Ma a magyar turistatársadalom 30.000 körüli tagot számlál. A sok ezer példányban megjelenő Turisták Lapja című folyóiratnak a Muraközbe történt sikeres kirándulásról szóló közleménye széles körökbe fog érdeklődést kelteni s vonzani a turistákat a szép Muraközbe. Ez a várható folyamatos szoros kapcsolatokat fog teremteni Muraköz és a magyar közönség között. Ez pedig nemcsak az eddig nem ismert, vagy félreismert Muraköz nagy kívánatos helyes megismerésével fog járni, hanem gazdasági téren is meghozza a maga gyümölcsét.

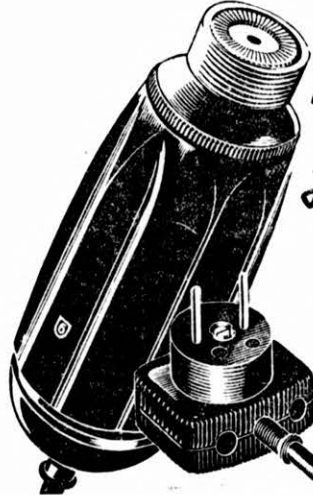
Dr. Csury Jenő

Elengedik a hadbavonult iparosok és kereskedők kereseti és jövedelmi adóját

A pénzügyminiszter rendeletéből közzétették az ipartestület kkel, hogy a katonai szolgálatot teljesítő iparosok, kereskedők és szellemi foglalkozást folytató személyek terhére kivetett általános kereseti adónak a hadbavoulás időtartamára és a jövedelemadónak erre a jövedelmi adóforrásra aránylagosan eső részét törölni lehet, fűtve ha a hadbavonultnak nincs olyan hozzátartozója, aki helyette az ipart folytatja. A rendelet alapján a pénzügyi hatóságok felhatalmazták arra, hogy az említett adókat a hadbavonulás napjától törölhessék, a jövő évi kivetésnél

pedig ezt a körülményt az adólap megállapításánál figyelembe vehessék. Az esetben természetesen, ha a hadbavonult, vagy hozzátartozója hitelt érdemlő módon igazolja, hogy az ipart, vagy kereskedést a hadbavonulás miatt volt kénytelen szüneteltetni és nincsen olyan személy, aki a foglalkozásában helyettesíthetné.

A hadbavonultak adóterhelésének kérdésére vonatkozólag egyébként minden esetben az illetékes ipartestületek adhatnak felvilágosítást az érdeklődő iparosoknak.

Nem kell szappan,
penge, tal,
Ha PHILIPSHAVE-vel
borotvál!

PHILIPS

VILLANYBOROTVA
EGYEN-ÉS VÁLTOÁRAMON
MINDEN FESZULTSÉGRE

MINDEN SZAKÜZLETBEN KAPHATÓ

Csáktornya nagyközség előljáráóságától

297/ké. 1942. szám.

Hirdetmények

A méhállomány idej téli táplálására minden méhészt, aki önhibáján kívül a teleteléshez szükséges mézmenyiséget összegyűjteni nem tudta, méhcsaládonként 2—2 kg. cukrot igényelhet, mint

az év elején. Igényét a községi előljáráóság közlélmelési ügyosztályán kell előterjeszteni.

296/ké. 1942. szám.

A burgatermelő köteles az 1942. évi bevetett burgonyaterméséből a burgonyával bevetett terület minden katasztrális holdja után 12 métermázsza étkezési minőségre válogatott burgonyát a hatóságilag megállapított áron a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesüléshez beszállítani.

A burgonyatermelő a beszállítandó mennyiségén felüli burgonyájával szabadon rendelkezik annyiban, hogy azt háztartási és gazdasági szükségletére felhasználhatja, avagy megvételre a fenti egyesülethez felajánlhatja, vásárlási engedéllyel rendelkező egyének eladhatja. Vásárlási engedélyt az igényjogosultak részére a lakóhely szerinti községi előljáráóság állít ki érvényesen. Aki sajáttermésű burgonyáját piacon akarja értékesíteni az tartozik a községi előljáráóságnál erre engedélyt kérni, amikor egy-egy fogyasztó csak egy-egy q burgonyát vehet.

A most kiosztásra kerülő liszt-és kenyérgyegyek 3 hónapi időtartamszólnak és a finomlisztet havonként négy részletben lehet megvásárolni míg a kenyéret, melynek egy-egy szelvényei két napra szóló mennyiséget tartalmaznak, akár a megfelelő napokon, akár a jegyen feltüntetett 6 napos időközben lehet beváltani. A vasárnapra szóló szelvénye előtte levő hétköznap is beváltható. Az egy éven aluli gyermek részére csak finomliszt-utalványt ad ki a hatóság. A testi munkás pótljegyek 3 hónapra érvényesek, míg a nehéz testi munkás pótljegyek egy-egy lapja egy-egy hónapra érvényes. Gabonajeggyel ellátott egyének természetesen liszt és kenyérgyegyet nem igényelhetnek.

Cukorjegyek osztását a községi előljáráóság hirdetni fogja, azonban az igénybejelentéseket mindenki előre adja be. A hozzá szükséges nyomtatványok a kereskedők útján beszerezhető.

259 ké. 1942.

Élelmiszerjegyeit mindenki gondosan őrizze meg, mert azokat pótolni nem lehet.

299 ké. 1942. szám.

A kukorica beszállítási kötelezettségénel felmentést lehet kérni a m. kir. közéletügyi miniszter úrtól közlelték hivatalában jelentkező nyelviségre, melynél egy-egy sertésre 3. 5 q tenge-rit lehet igényelni,

308 ké. 1942. szám.

Azok a termelők (termeltetők), akiknek bab borsó, keserű csillaggyűrtmag, lóbab, hajdina, mak, köles és cirok-mag-felcsélgük van, háztartási szükségletükön felüli mennyiséget tartoznak bejelenteni. A bejelentéshez szükséges nyomtatványokért a jegyzői iroda közlelték hivatalában jelentkezőnek, folyó 10.161 kezdődően. Háztartási szükségletre személyenként 25 kg-ot tarthatnak meg, kivéve a hajdinából: 50 kg-ot, makkból 5 kg-ot. Bejelentési kötelezettség az időközben szerzett mennyiségre is fennáll. Ezen bejelentésre köteles készletek zár alá helyeztetnek tekintendők s azt forgalomba hozni csak a hatóságilag rendelkezések szerint lehet.

A légoltalom Csáktornyan

teljesen meg van szervezve. Megtörtént a 42 parancsnok i 84 helyettes kinevezése. A hét folyamán megkezdődött a parancsnokok és helyetteseik részére a 8 napos tanfolyam. Az előadásokat minden este 7—9 óráig tartják az elemi iskolában. Az oktatást Preiminger János all. el. isk. tanító, vizsgálatot október 1-én vezeti. Az első tanfolyam befejezése után, következik a 2, 3, illetve 4 csoport kiképzése.

A légoltalmi parancsnokok és helyetteseik, szolgálatuk ideje alatt, hatóságilag személyek, rendelkezéseiket mindenki teljesíteni tartozik

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1942 oktobra 16

Politički tjednik
Zide saki petek.

Novi red povanja i narodna obskrba

Pismo Losonczy Istvána ministra za narodnu obskrbu

Naše gospodare čekaju velke dužnosti. V taborskom gospodarenju treba je najpredi zasigurati ono kaj soldačija nuca i kaj bodo taborske fabrike mogle prez sakoga sprečavanja, mirno delati. Nadale treba se pobrigati, kaj bo i domača fronta imela se potrebno za življenje, kajti ako bo narod gladoval, nabo mogel spujavati svoje teške dužnosti.

Nepriatelj ne vodi tabora samo na fronti proti soldačiji, štera mu v oči gleda, nego ide ze semi silami i za tem, da nam naše domače življenje pokvari, da nam spreči naše posle i kvara napravi, de ga samo more. Ve da nam je se to dobro poznato, moramo na domačoj fronti ran tak dobro biti organizirani, kak i soldačija i odvrnuti znati, se, kaj nam nepriatelj oče zlo včiniti. Da nam bo domača fronta čvrsta, k tomu je potrebno, da bo saki od nas jednako snašal sa ona alduvanja, štera mora v taboru podnesti.

Ova alduvanja zahtevaju oni, šteri se z vun granice orsağa boriju za nas i saku minutu reskiraju svoje življenje, a zahteva to i naše dušno spoznanje.

Da se zasigura obskrbljenje naroda, to zahteva, do bodo si oni, šteri s svojim povanjem te posle podpiraju, ve v taborsko vreme, još s čuda vekšom odgovornosti to povanje podpomagati.

Magyarskom gospodarstvu je prvoredna dužnost, da spuni svoje dužnosti v povanju i da se ono donese na prodaju, kaj je zvišesega. Ve da se narod bori za življenje i smrt, sakomu človeku je domobranska dužnost, da pomore v toj teškoj borbi. Magyarski gospodari, šteri imaju v rokaj najvešku i najvažnešu taborsku fabriku, a to je povanje kruha, imaju najvažnešu dužnost, da z marlivim povanjem zasiguraju hranu celomu orsağu, kajti samo onda moči postavlati zahteve proti delavcam, trgovcam, meštram i činovnikam, ako njim moremo zasigurati potrebnu hranu. Za ve nam je kruh i mašča do nekak sigurna. I v mirno vreme, a i ve v taboru moramo navek napre misliti, kaj se more pripetiti i paziti, kaj nam nikša pripječenja nebi naškodila.

Do ve naši gospodari nesu znali, kaj i kulko je potrebno za obskrbljenje naroda, pak su si niti povanje ne mogli po tem zrenderati. A velke zapreke su napravili i oni, šteri nesu štelu prerazmeti, kaj denesnja vremena zahtevaju i nesu v pravo vreme nutri dali svoje zrnje, nego ga kaniju skrivati pred onimi šteri su ga potrebni.

Potli, da bo obračun, se bodo si grehi prenašli, ali zatoga nam fali ono, kaj se moralo nutri dati. Zbog sega toga

NAJNOVEŠI GLASI

Nemške podmorne ladje vtopile su 18 nepriateljskih ladji od 143.000 ton.

(Berlin) Nemške podmorne ladje su pak vništile visoko vredne nepriateljske ladje za soldačiju voziti. Pre Afriki vtopili su „Oreades“ zvanu englesku ladju za potnike voziti, od 23.456 ton i „Duches of Athol“ kanadsku ladju isto za potnike voziti, od 20.119 ton. Na tem dvem ladjam je bilo 9—10.000 soldatov čuda oružja i municije. Na istom morju vtopile su još dve ladje se skup od 17.425 ton,

tak da su nepriatelji pre južnoj Afriki pak zgubili 61.000 ton.

Prem da hudo vreme jako sprečava taborske operacije, itak su nemške podmorne ladje, na severnom kraju Atlantskoga morja, v bitki čez više dni, vtopile 14 nepriateljske ladje, se skup od 82.000 ton i tešku su skvarili još dve ladje.

Tak su nepriatelji, čez zadnjih 4 dni zgubili pak 18 ladji se skup 141.000 ton.

Velka bitka pre Šalamonskim otokom.

(Washington) Na Šalamonskim otokom [hapila se jena od najveših i najvažneših bitki. Japanci stalno dovažaju trupe i tiraju amerikance. V Americi pri-

znaju da su japanci zvršili svoje plane i nepriateljski morski poti su došli v veliko pogibel.

S zakonom su ovekovčili spomen pokojnoga Namestnoga Guvernera Magyarske

Kállay Miklós minister predsednik je v petek donesl pred orsačko ližu zakonskoga predloga da se ovekoveči spomen vitěz nagybányai Horthy Miklósa namestnoga guvernera i zafalnost naroda proti njemu.

Toga predloga je orsačka liža, v tork na sesiji z jenim glasom prijala.

Ov zakonski predlog najpredi se zafaluje onim sinam naroda, šteri su alduvali svoje življenje na oltaru domovine a spomen vitěz nagybányai Horthy Istvána ovekoveči v zakonu s teškom žalosti ali ponirjem z volom Svemogućega. Njegva smrt naj bo svetla pelda za vekovečna vremena.

Zakonski predlog se pobrigal za življenje dovica i deteta pokojnoga Gospona namestnoga guvernera, a tutor je sam Gospon Guverner. Fabrike de je gospon namestni Guverner zvršaval službu, akademija za letace i nova škola za narodnu službu bodo nosile ime Horthy Istvána.

Pokojni Gospon Namestni Guverner je v svojoj teškoj službi—prem da ga njegovo visoko mesto čuvalo od sake pogibeli—sam po svojoj voli sigdi imel dela v sakom trudu, v sakoj pogibeli ran tak, kak njegovi pajdaši, sigdi je bil prvi, a na dan Svetoga Stefana je prelejal krv za svoju domovinu.

Stem zakonskim predlogom je vlada štela po-

je bilo potrebno najti nove pote, kaj bo povanje i obskrba došla v jen red. Prva točka je to, da je saki gazda dužen povati ono, kaj orsag najbolje nuca. Ako se se to vredi, onda moreju ljudi mirno delati svoje posle, kajti kruh njim je siguran, a poleg toga moreju i voditelji mirni biti, kajti bodo znali, da bodo imeli kaj deliti onim, šteri nemaju. Tak bo i gazda znal, kaj i kulko je dužen povati i kulko mora nutri dati i to ga bo pomagalo k tomu, kaj bo svoje dužnosti mogel mirne duše zvršavati, a kaj bo još ober onoga zapoval, kaj je prepisano, pak bo i to nutri dal, za ono pak dobi eksterno plačeno. Novi red povanja oče gospodare natirati na takše povanje tak, kaj bodo gazdi meli svojega truda i alduvanja bole plačeno.

Kak se bo ve po novom zakonu, po

katastralnom čistom dohodku zrnje nutri davalo, to nabo vekši teher za gospodare. Marlivi gospodari, šteri prepoznaju potrebe naroda i očuju iti na pomoč, bodo nadareni, a v isto vreme oni, šteri nečuju prepoznati denesnja teška vremena i bodo svoje zemle zapustili, oni bodo kaštigani i bodo platili narodu više vrsti strofa zato, kaj su ne dobro gospodarili.

Po novom redu povanja bo saki gospodar mogel pokazati kaj zna i šteri bo više i bolše poval, bo imel vekšega hasna.

Čisto smo sigurni, da ako bodo gospodari dobro prerazmetli toga novoga reda povanja i ako bodo prerazmetli svoje dužnosti proti narodu, to bo na se strane širilo zadovolstvo i čuda bo hasnilo povanju. Saki človek bo znal svoje dužnosti, lehko bo si svoje posle zrenderal i tak bo obskrbljenje orsağa sigurno,

kazati visoko poštovanje naroda proti namestnomu Guverneru, šteri je za domovinu podnesel junako smrt, visoko poštovanje i zafalnost proti Gosponu Guverneru i njegovoj familiji a i velku žalost naroda. Te zakonski predlog bude ovekov-

čil onu čvrstu veru, štera postoji med narodom i familijom Horthy.

Kak je magyarski narod navek znal poštuovati svoje velke voditelje tak oče i ve pokazati svoje globoko poštovanje velkom narodnom junaku

Kak bomo svetili na Sesevete

Po celom svetu starinska je šega, kaj se na Sesevete zmislimo na naše pokojnike, grobe nim okinčimo s cvetjem, sveče vužgemo i dragomu Bogu se pomolimo za pokoj njihovih duš.

To je sveta dužnost sakoga krščanika, kajti on, šteri nezna poštuovati grobe i duše svojih pokojnikov neje vreden toga, kaj bi po njegovoj smrti poštuvali njegovga groba.

Ali denes je drugi svet. Na dalkom Sevrur haraju strašne bitke. Ludi den na den curiju, kak muhe v jesen. Neprijatelj ne špara svojega naroda pošila ga v sigurno smrt. Mi branimo svojou domovinu, svoje familije, svoje dome, zemle i svojou budućnost. Ako je neprijatelj jaki, niti mi nesmemo biti slabi. Za jako obranu neje dosti meti ludi, treba i čuda materiala. Petroljom i sveče su važen material za soldadžiju, toga jako čuda nuca-

ju a kaj se na taborišču potroši, to nam doma se fali. Tak onda za letošnju leto nabo tulko sveč kak je to drugda bilo, a kulko njih bo, jako bodo potrebne v zimi za domači kraj.

V našem orsažu se napravilo veliko gibanje, kaj bi oni ludi, šteri imaju pokojnike, one peneze štere su drugda alduvali za sveče, letos alduvali za taborske dovce, taborske popile ranjenike i siromaške familije, štere imaju oca, sina ili drugoga hranitelja v taboru. Kak bi lepo bilo, da bi stemi penezi pomogli siromaškam taborskim familijam prem ve, da zima dohaja i treba je oprava, kruh, kurilo i se drugo.

Sigurni smo, da bo megyimurski narod šteri je navek bil na svojem mestu, da je bilo treba alduvati za domovinu i ve znal svojo plemenito dužnost zvršiti.

Kako su dva nemški soldati vlovili jenu taborsku kuhnju i 50 naoružanih bolševikov

(Pismo nemškoga taborskoga novinara)

(M. N.) Vuni na fronti je taborska kuhnja navek čuda vredna, prem onda, ako ide kakša fina duha žnje vun, a još više, ako siromaškou soldatu žalodec već fest krol.

Za ve bomo čuli za takšu taborsku kuhnju, v šteroj se hrana na početku ovoga pripečenja, još za neprijatele kuhala. Dva nemški soldati su bili na patroli v jenoj šumi, pak su zgedali to kuhinju i sokača, kak se kolji nje mota, kak su ju zgedali, mam su si napravili plana, kak bi bilo dobro to kuhnju vloviti i za sem onim, kaj se nutri kuha dopelati dimo, to bi bila fina šala za neprijatele.

Neje bilo treba čuda premišlavati i plan je bil gotov i tak se vidlo, da bo moči to huncutariju napraviti. Nekši hudi konji su stali pred kuhnjom i samo jen človek, a to je bil sokač. Se okoli niti traga neprijatelju. Ona trupa kam je kuhinja spadala, već se zdigla i nekam odišla, a kuhinja je odzadi ostala, kaj si bo sokač svoje posle zvršil i pajdoč bo samo kuriti moral.

Te dva soldati su z nekšim peklenskim veseljem dohajali do kuhnje. Sokača su jempot vpičili i već je mrtav ležal, da niti reč neje pregovoril. Nemci brže na kola. Najpredi su se pelali v on kraj, kud je neprijatelj mogel iti, ali na fletnom su se obrnuli proti nemškim linijam. Jen soldat je držal mašinpušku gotovu za štrli, a drugi pak je cugle držal i po ruski je konjam komandiral, tobože ako što čuje, kaj nebi mislil na neprijatele.

Se ide najbolje. Ovi dva soldati su bili tak veseli, komaj su se zadržali, kaj su ne na glas popevali, ali najempot se njim je krv hapila zmrzavati v žilaj. Za hrbtom su čuli, kak s šajkami

na glas ružiju. Na ve su vruga vlovili. Ako bodo rusi zazvedili, što su oni, onda serbus kuhnja, a more se pripetiti još i čuda vekše zlo. Nemške linie su još dosta dalko, a či z šume vun zideju, v večernim mraku bo još dosta svetlo za to, kaj je bodo neprijatelji prepoznali. Obedva su se stisnuli na kolim, kak su se mogli najbolje. Jen soldat gotovo drži pušku za štrli, a drugi pak pazljivo nazaj gleda. Več deset bolševikov ide za kuhnjom i furt se njih više nabira. Bedaki, misli si nemeč, kaj morete tak slepo iti za kuhnjom? No ne su te bolševički soldati tak bedasti bili, nego v taboru saki soldat dobro zna, da je kuhnju ne dobro dalko ostaviti, prem da je človek već fest gladen i od čuda hodanja fest truden.

Ali te naši bolševički su se na jempot zavolili hodanja pak su kuhnji zakričali „stoj“. Kričali su si, kulko ga njih bilo na nemeč „stoj“. I nemeč je zakričal konjam stoj, ali njih je z bičem fest tukel, kaj nebi postali. To je hasnilo. Konji su hapili bežati, a gladni bolševički, kaj su drugo mogli napraviti, bežali su za njimi tak, kaj njim je voda tekla po hrbtu. Mislili su si, da su se konji splašili i kočiš je nemre zastaviti.

Ali i naši dobri nemci su bili v strahu s svojom kuhnjom. Ve je već bila reč ne samo za kuhnju, nego i za življenje: bolševikov se med tem nabralo do pedeset. S šume su već vun zišli i nemečke linije već nesu dalko. Nemški kaprol još bole tuče konje tak, kaj kuhnja tanca po zemli. Ali to je već zadnje. Dok su bolševički spazili, kam su zašli, već su bili nemečam v rokaj. Kaj su drugo mogli napraviti, predali su se prez jene reči, jedino njim je bilo veselje, kaj su skup s kuhnjom došli v zarobljeništvo.

SIROVE DIVJE KOŽE

od lasice, thorca, vidre, jazveca, lešice, domačega i divjega zajca, psa i se druge kupujem po najvećoj dnevnoj ceni.

SZOTÁK ISTVÁN

AGENT ZA SIROVE KOŽE

Csáktornya, Hitler Adolf utca 3.

Magyarski turisti su pohodili Megyimirje

Ovoga leta od septembra 5-8 ga je pohodilo lepe kraje Gornjega Megyimirja 9 magyarskih turistov (potnikov). Toga pota su već napre organizirali i da su nazaj došli nesu dospeli pripovedati, kak je Megyimirje lepo i kak su se čez tri dni, poleg lepoga vremena, dobro meli. Zvun toga kaj su vidli samo lepe kraje v Megyimirju jako njih ja znenadilo, kak njih je narod sigdi lepo gor prijel i pogostil, onak prav po magyarskom načinu. Več se ve spominaju, kaj bo kletu više i vekših partiji pohodilo naše lepo Megyimirje.

Ovo septembersko pohajanje vala za Megyimirje kakti nekše povestno pripečenje, kajti ve je bilo prvič, kaj je organizirano potničko društvo, po dobrom glasu došlo glet lepote Megyimirja i njene starinske spomene. Zbog toga je jako potrebno, kaj to naš megyimurki narod zeme na znanje i ako nas bodo kletu z Budapesta ili z drugih krajov orsaž takši potniki pohodili kaj je bodo naši ludi z ran takšom ljubavi i priateljstvom prijeli.

Naših magyarskih turistov ga denes do 30.000 imaju svoje novine „Turisták Lapja“ zvane. Štere su napisale to lepo potovanje v Megyimirju a za to su se posud interesirali i te potniki bodo radi došli glet naše lepo Megyimirje. Stem bo Megyimirje pak bliže došlo k svojoj magyarskoj domovini i stem bo naš narod bole poznat pred materom zemlom. Oni šteri do ve nesu poznali ili nesu prav poznali Megyimirje i vrednost njegovoga naroda, bodo ga od se dob bole poznali a to bo nam i gospodarski čuda hasnilo.

Žganjaram na znanje

Kak je našim gospodaram poznato, žganicu žgati je smeti, po zakonu samu v velkoj žganjari. Tak je po celom orsažu i od toga se nemre vkraj stati. Ali kajti je letos čuda šliv zraslo i v Megyimirju se spravla samo jena velka žganjara i tak bi nešterni ludi morali preveč dugo čekati, dok bi pre žganjari došli na red, to je naš oblegat Pecsornik Ottó šteri dobro pozna, kaj naš svet stoji i sigdi pomaže ludem, prem ministerium stvar predstavil i sprosil dozvolu, kaj se bodo za ovo leto još po staroj šegi v domačimi kotli siive žgale. Naredba bo ove dneve zišla.

Što oče šlive žganjariti, naj se oglasi pre financam, naj si zeme vun baletu, moči je žgati na domačimi kotli. To vala samo za ovo leto i samo za šlive.

Agrarna reforma v Megyimirju

Naš orsački oblegat Pecsornik Ottó je oktobra 2-ga prek dal baronu Bánffy Danielu ministru za polsko gospodarenje pismenu molbenicu megyimurskoga naroda, v šteroj je na širokom napisano se, kak agrarna reforma pri nas stoji i kak je treba ludem pomoči.

Baron Bánffy minister je pažljivo poslušal, kaj mu je naš oblegat Pecsornik Ottó za naš narod predstavil i obačel je, da bo pismenu molbenicu preštunderal i napravil se kaj je potrebno, kaj bodo naši ludi zadovoljni.

Naši ludi, šteri imaju agrarne zemle, naj mirno počekaju, dok se kontrola reši, naši voditelji imaju naroda na brigi i saki megyimurec, šteri neje nikaj skrivil proti magyarskoj domovini i točno spunjava svoje dužnosti more mirno spat, zemla ostane i dale njega.

Glasi naše KIOE mlajšine

Ve v jesen su naši KIOE dečki s punim damfom hapili svoje plemenite posle. Saki tjeđen v sredu i petek od 8-9 vure su v KIOE domu škole za magyarski jezik za našu meštarsku mlajšinu. Nadale vučiju se popevati magyarske i megyimurske cirkvene popevke. Voditelj popevki je Weber József grunтовничар i z velkim veseljem i dobrom volom zvršavle svoje posle. Vučiju se dečki magyarske i megyimurske predstave držati. V isto vreme Dr. P. Horváth Athanasz drži navuke za krščansko pošteno življenje. V školu v sredu i v petek saki meštarski mladi dečko za badav more doiti. Prosiju se roditeli, meštri i gazdi naj potpomažeju svojo mlajšinu pre pohajanju ove škole. Druge dneve imaju pravo v KIOE domu dohajati samo oni dečki, šteri točno dojdou v školu, plačaju mesečno člansku pristojbu i mesečno zvršiju sveto spoved i pričest.

Ako se očete za jesen ili zimu dobro obleći, onda poišćite

VUGRINECZ KONFEKCIO ŠTACUNA

de bodete v velkom zbiranju našli od najvećega do najmenšega

oprave jesenske i zimske kapute

Vugrinecz János

Štacun glave oprave Csáktornya

Szent László plac 8.

Trgovcam i meštram, šteri su v taboru bodo pustili porcije na dohodek

Po naredbi financministra su dali mešterskim društvam na glas, da porcije na zaslužbu i na dohodek bodo zbrisali onim štacunaram, meštram i duševnim delavcem, šteri služuju soldačiju ali samo onda, ako nemaju nikoga, što bi na mesto njih meštiju ili trgovinu tiral. Po ovoj naredbi imaju finansijske vlasti pravo ove porcije zbrisati od dneva, kak ja isti v soldačiju rukoval, a za drugo leto pak je nabodo prepisali tak dugo dok soldat ne dojde dimo i nebo svoju meštiju dale tiral. Mešter, trgovec šteri ide v soldačiju mora dokazati, da je zbog soldačije moral pustiti svoju meštiju ili trgovinu i da nema nikoga, što bi na mesto njega trgovinu ili meštiju dale tiral.

Što zbog zbrisanja porcije oče kaj zavzediti naj pita pre ipartestuletu (Mešttersko društvo)

Obrana od lufta v Csáktornya

je organizirana do kraja. Postavljeni su 42 zapovednici i 84 namestniki. Ov tjeđen se hapila 8 dnevna škola za zapovedništvo i namestnike. Škole se držiju saki večer od 7—9 vur v narodnoj školi. Navuke drži Preininger János naučitel, šteri je za to ispite položil. Da se prva škola zvrši, onda bodo se drugi, tretji i čvrti školali.

Zapovednici obrane od lufta i njihovi namestniki su za vreme svoje službe službene o sobe i njihove naredbe more saki zvršavati.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Kako smo v našem zadnjem brcju napisali, najnovše je na sovjetskoj fronti, kaj se Stalin zalal na glavnomu zapovedništvu i na soldačkom ministeriumu, kajti tobože sovjetski visoki političari nečuju dale nositi odgovornost, za denešnju sovjetsku politiku i kak se vidi ta politika se bo premenila.

Med tem sovjeti stalno javčeju za pomoč i stalno sponašaju englezam i amerikancam, da niti drugu frontu ne napraviju, a niti pak pomoč ne pošilaju. A kak bodo englezi pomoč pošilali, da sami svoju zemlu ne dosepuj obraniti, a v Ameriki pak stropam ve zidaju fabrike, de bodo taborskoga materiala delali, a de su njim k tomu zvučeni delavci?

V petek dohaja glas, da su nemci severno od Stalingrada odrezali i vništli jenu bolševičku večku trupu soldačije.

V Stalingradu je već jako malo mesta v sovjetskim rokam. Po najnovšem, glasam nemci veliju, da je Stalingrad prav za prav već opal. V severnom kraju se nešterne fabrike i hiže još držiju, ali nemci su ov tjeđen dopelali velke štuke i ve žnjimi strelaju na te fabrike a v luftu pak pomažeju nemški bombaši s teškimi bombami.

Ako si dobro premislimo, lahko je preraz meti, zakaj sovjeti tak trdo braniju toga varaša. Stalingrad leži na Volgi, tu su sovjeti v znutrešnjem orsagu meli najveške taborske fabrike. Tu su se delali štuki, mašinske, aeroplani, taborska kola, automobili i se drugo. Zvun toga na Volgi se dopelal skorom ves sirovi petroljom s Kaukazije i tu su ga razdelili i vozili po železnici v znutrešnji orsag po fabrikaj.

Zvun toga se po Volgi pelalo i čuda hrane v Severnu Rusiju, de ga kruha ne. Ako sovjeti zgubiju Stalingrada i Volgu, onda su zgubili najjakšu žilu, štera je hranila soldačiju, fabrike i civilnoga naroda.

V Kaukaziji isto ide jako zlo za bolševike. Na Črnom Morju su nemci već pre varašu Tuapse, obkolili i vništli su čuda soldačije, med njimi jednu diviziju sovjetske garde, štera je bila najbojša soldačija sovjetov.

Na Kašpijskom Morju je v pogibeli velki varaš Astrahan, de sovjeti imaju najveške stajališče za ladje.

Engleska fronta.

V petek glasiju nemci, da su na engleskim

vodam, blizo engleske suhe zemle, restirali jenu englesku karavanu, vtipili četiri trgovačke i jenu stražarsku ladju, se skup od 11.500 ton, a dve druge su teško skvarili.

Kak englezi vodiju tabora, to se najlepše vidi z ovoga:

Da je bilo ono znamenito pohajanje pre varašu Diepe, onda su englezi vlovili par nemških soldatov. Jen kaprol je srečno pobege i da je došel srečno nazaj k nemcam, na raportu je prepovedal, da su englezi sem nemškim zaroblenikam roke zvezali, da tobože nebi svoje papere (zapovedi, plane itd.) vništli i tak su je držali. Na to je nemška komanda dala zvezati se engleske oficere i soldate, štere su vlovili pre varašu Diepe i prek švajcarske vlade dala je engleskoj vladi na glas, da bodo te zarobleniki zvezani tak dugo, dok englezi nabodo nemške soldate rezvezali.

Dala je na glas i to, da za sakoga nemca bodo tri engleze zvezali. Engleska vlada se spričava, da ona neje vun dala takšu zapoved, nego morti šteri general i da bodo oni zbog toga kvizicija vodili. Se jeno, bilo kak bilo, engleska soldačija je stem korakom jako osramotila svojega, tobože „rezešvečenoga“ naroda.

Nemški bombaši i dale pohajaju engleske fabrike i železnice.

Africka fronta

Na ovoj fronti se za ve bijeju najviše samo patrole i kanoneri. Nemški i Taljanski avioni su doli strelili 55 avionov, a na Srednjem Morju su vtopili jenu englesku podmornu ladju.

Tu moramo spomenuti i to, da su ov tjeđen taljani na Atlanskom morju s torpedom vtopili velku englesku taborsku ladju „Oronbaj“ zvanu od 20.000 ton i teško su skvarili „Tuskania“ zvanu ladju od 17.000 ton.

Američka fronta

V zadnjem broju v najnovšimi glasi smo rekli da su taljani na Atlanskom Morju vtopili američku taborsku ladju „Idaho“ zvanu od 33.000 ton, a nemci pak su v nedelu vun dali eksternoga glasa, da su na Atlanskom morju pre Afriki i na severnom kraju toga morja vtopili 22 ladje se skup 141.000 ton, med njimi velku ladju „Andaluzia Star“ zvanu od 15.000 ton, štera je vozila v Englesku hranu med tem najviše mesa.

Japanska fronta

Na kineskoj fronti se hole slabo ide. Japanci su njim pote zaprli i ve nemreju dobiti materiala z Amerike, kaj aeroplani dopelaju je jako malo.

V Indiji narod saki den zahteva, naj se englezi vugneju i naj daju narodu slobodu. Po celom orsagu su teške borbe, čuda mrtvih z obedve strane.

Na Šalamonskim otokam su japanci deli trupe na suho zemlu i preganaju amerikance.

ZVUNJSKI GLASI

Kulko hiž ima rimski papa.

Rimski papa stanuje v Vatikanu. To je celi kup palači. Ima 22 dvore i v palačaj 11.000 hiž.

Megyimirci!

Za kratko vreme bo gotov jako lepi, s kipi zdelani veliki

MEGYIMURSKI KOLENDAR Sv. ŠTEFANA

šteri se bo dobil na velikom i na malom v

Megyimurskoj Katoličkoj Knjižari i Tiskari v Csáktornya (Sárecz Antal) — — — HORTHY MIKLÓS PLAC 13.

V Moskvi su bolševiki šteli napraviti velku palaču, v šteroj bi bilo 6.000 hiž, samo su ju restepli, kajti nucaju ocelnate grede za soldačiju. De bi bila ta palača od papinoga stana?

Švercanje z gamilom

(M. N.) V Egiptomu su stražari na granici spazili, da nešternim foringašom su gamile jako suhe i betežno vun zglediju. Jena takšu gamilu su zaklali i v želocu su našli aluminijumske cevi v šteroj su bile skrite sakojačke švercarske drage stvari. Na to su zaklali još osem betežnih gamil, pak su nabrali 32 kile švercane robe.

Vura je dokument

(M. N.) Vura je dokument i što cajgera dale porine, napravi hamišiju dokumenta. V Nemškoj je jeden delavec prekesno došel na svoj posel, a njegov pajdaš je na fabričkoj vuri cajgera porinol nazaj i stem je štel pokriti nemarnost svojega pajdaša. Sod ga je za to odsodil na rešt kajti vura je dokument, a cajgere ravnati je hamišija.

Glaznati penezi

(M. N.) V Ameriki je velka sila za nikel, ocel i druge kovine, pak se stoga spravljaju z glaža delati peneze, kajti stem bi čuda matrala prešparali. Te peneze bi se delali s takšega, novo formu glaža, šteri se da vijati i ne potere se.

Čuvajte se od špionov!

Stranjski ludi, šteri spitavleju soldačke i političke stvari, to su špioni, vekši nepriatelji domovine, nego ovi s oružjem. Takših ludi se treba čuvati, odgovora dati niti je, niti ne, i mam prijatli žandaram.

SPORT

Rovatvezetó: Legenstein Géza.

Csáktornyai SK — „Turul“ Kaposvár 4:2 (4:1)

Bajnoki mérkőzés. Élénk erős iramu játék, egyenrangú ellenfelek, de mire a kaposváriak magukra találnak, a Benkő testvérek 15 percen belül már három gólt rugtak. Utána Kaposvár fölénye következik, amelynek eredménye Berec szép gólja. Befejezés előtt Benkő III. szép ívelt lövészel 4:1-re állítja be az eredményt.

A második féldő Kaposvár fölényével kezdődik de Csáktornya védelme helyén van, úgy hogy a kaposváriak 11-es büntetőrugását vitéz Magyar, Csáktornya kapusa kivédte. Utána a játék eldurvul.

Német, a játékvezető elveszti uralmát a játékosok felett és hibát hibára halmoz. Közben a kaposváriaknak sikerült még egy gólt rugni. A játék vége felé kénytelen két kaposvári játékosat kiállítani.

Jeli sam platil za novine?

**Ruháit festesse, tisztítsa
Oprave farbati, čistiti pre**

Pálcsicsnál

**Csáktornyai Flók:
Horthy Miklós tér 9.**

Nove cene krompera

Inspektor za narodnu obskrbu je, po naredbi ministra za narodnu obskrbu vun dal nove cene za kromper. Od septembra 19-ga valaju ove nove cene:

	Letni rozni	Jesenski rozni	Gül- baba	Ella rozni	Wolth- mann	Krüger
Cena za društvo METESZ!	23.25	21.65	22.70	19.05	18.00	17.45 P
Za velkoga trgovca:	24.05	22.45	23.50	19.85	18.80	18.25 P
Cena za male i velke trgovce, ako kupuju krompera od METESZ-a:	27.00	25.00	26.00	22.00	21.00	21.00 P
Cena za maloga trgovca, ako kupuje krompera od gospodara:	23.00	22.00	23.00	19.00	18.00	18.00 P
Gospodarova cena na piacu, ili k hiži dopelano, či prodá menje od 1 metra:	22.00	21.00	22.00	18.00	17.00	17.00 P
Ako gospodar prodá na piacu, ili k hiži dopela od 1—5 metrov:	21.00	19.50	20.50	17.00	16.00	15.50 P
Ako gospodar doma na gruntu prodá:	20.00	18.50	19.50	16.00	15.00	14.50 P

**Nagykanizsai
Királysörfözde
a DREHER—HAGGENMACHER
budapesti sörgyárak érdekeltsége
egyedüli s ö r r a k t á r a
Fliszár és Kaczun**

sörnagy-
kereskedés Csáktornya

Raktár: Petöfi Sándor utca 10
— Bejárát a Levente utcában
Telefón 8 szám —

KAJ JE NOVOGA?

Novi službirovi v Csáktornya. Velki špan Zalavarmegyije je Dr. Csik Belu službirova premostil s Zalaegerszega v Csáktornya.

Legradskom koponaru su zeli goske i štrofali su ga, kajti je prek cene tržil Rafael István koponar z Legrada je dopelal v Nagykanizsu 18 gossek na piac za prodati. Tam košta kila 3 p. 60 f. a on je goske tržil po 14 p. Ne su mele vagu i tak je cena bila previsoka. Jen detektiv je to spazil, goske vagnul i videl je, da koponar nabija cene, pak ga je spravil pred sod. Sod ga je štrofal na 100 pengö ali samo zato tak malo, kajti je siromak ima decu i do ve neje bil štrofal, ali goske su mu zeli i peneze, štere je dobil za prodane goske, tak zapoveda zakon.

Tri mladi dečki su vušli prek granice. Z Budapesta su se tri mladi dečki dopelali v Csáktornya stem, da idu prek granice, ali v prvom selu su je vlovili i prek dali žandaram v Miksaváru, onod su je šupirali dimo k roditelam. Bodo štrofani zato, kaj su prek granice skočili prez potnice.

— Štelinga v Csáktornya Oktobra 13-ga se zvršila štelinga v Csáktornya. Naši dečki su saki den z muzikom dohajali, veseli i popevali po varašu. Po poldan pak nakinčeni s pantleki obhajali varaša, popevali i zabavali se.

Bile su i takše općine štere su s zastavami došle.

Na zadnje su čakovčanci prisegu položili pred Zrinyi spomenikom.

Bile su štelinge i za vreme Jugoslavije. I onda su dečki dohajali v Csáktornya, ali saki si je mislil ako bom ostal za soldata, služil bom ludsku zemlu, ludske narode, dalko od domovine negdi v Macedoniji ili na grčkoj granici, de je moći i prez tabora zlehka podnesti smrt, kak njih čuđa naših megyimircov tam počiva, v stranjskoj zemli, v nepoznatom grobu. A ve saki regrut zna da ako je treba iti v tabor, onda bo branil svoju domovinu, svoju zemlu, svoju familiju i za to se megyimurec rad bori i rad alduje svoju krv.

Gospodarstvo

Gospodarka vrednost kuruznoga luščinja

Zalavarmegyinska zajednica za narodno dobro (Zalamegyei Közföldeti Szövetkezet) poziva gospodar, naj spravljaju i šparaju kuruzno luščinje.

Znamo da je kuruzno luščinje jako i žilavo i tak ga živina teško preživa, a to pak znači da jako malo vala za hraniti. A to luščinje ran zbog toga, kaj je tak žilavo, jako čuđa vala za meštarske stvari. Osobito je to jako važno ve, za vreme tabora. Lanjsko leto je v Magyarškoj više sto jezer ljudi nosilo papuče i sandale z luščinja napravlene. Kulko se stem kože i potplatov šparalo, a to se bo dobro došlo v jesenskom blatu i v trdoj zimi. Zato nam je za ve sveta dužnost šparati i spravljati toga vrednoga matriala.

Malo posla zadavle, a plati se s penezi. Moći spravljati zebrano i ne zebrano. V zebrano je smeti metati samo znutrašnje fine, tenke i čisto bele liste, a v ne zebrano je moći dati se listje štero je ne pokvareno. Moramo paziti, da se fajhtno listje nebi kurilo. Najbole ga moremo obćuvati ako ga napelamo na niti, i na najži obesiti. Tak se fletno posuši. Sirovo luščinje na kupu ostaviti ne smeti kajti se kuri, počni, ne moći ponucati i tak z gubi vrednost. A denes je treba čuvati sakoga sirovoga matriala.

Šzóvetkezet plati za sako zebrano luščinje po metercentu 12 pengö a za ne zebrano 8 pengö.

Šzóvetkezet pozivle gospodare šteri povaju, više kuruze, dobre sine domovine, šteri očuju pomoći orsagu pre velkoj brigi za sirovim matrialom, naj već v daju na glas, kulko luščinja bodo meli za prodati

Prosi na dale levente zapovednike i navučitele naj leventase i deake navčiju, kak je to važen posel luščinje spravljati i naj njim otpustiju najža na levente domam i školam za sušiti. Lepa stvar bi bila, ako bi od toga nekaj alduvali i Črle-nomu Križu za ranjenike i honvedam na fronti bi se moglo s teh penez nekaj poslati.

Drugi tjeđen bomo napisali, kakše škole se bodo v Megyimirju držale za luščinje plesti.

Povatelam sunčenicne

Sunčenično seme se teško suši, rado plešni i pokvari se. Najbole se suši, dok je na betvi dobro suho je onda, da je listje već suho, samo treba paziti kajti ftiči čuđa kvara napraviju. Po deždju ne smeti žeti. Suho seme mam zmlatiti i na tenkom na ponjavi resprestreti, 6—10 dni sušiti, stem jako čuđa zgubi od vrednosti.

Cene za čisto, zdravo, rešeteno semenje su ove:

do 1942. oktobra 1-ga metercent 50 p.
do 1943. novembra 1-30 ga metercent 51 p 50 f
do 1942. decembra 1-31 ga metercent 53 p.
potli 1942. januara 1-ga metercent 50 p.

Kupuvati ima pravo Futura i za to odredjenih trgovci.

Kuruzinje je hasnovita krma

Kuruzinje naši gospodari ne ceniju za preveć dobru krmu. Ne pospravljaju ga dobro, pak zato čuđa već dojde toga v oženj nego v jasle pred marhu. A kuruzinje je jako vredna krma, ima v sebi čuđa hasnovitoga. Metercent je vreden 8 pengö. Ako na mekoti zraste 20 metrov moremo reći da saka mekota da krmu 160 pengö vrednu. Na to gazdi veliju, da živina nema jako rada kuruzinje. Ali to neje tak. Istina jeja kuruzinja, v šterim živina samo rova i skorom se dojde pod jasle, ali ga je i takšega kuruzinja, štero marha rada je. To navelo po tom dojde, jeli kuruzinje još ima v sebi one hrane, štere marha nuca. Moramo znati, da je ne sako kuruzinje, jednako dobro za hraniti. Ono kuruzinje štero jesenski deždji na polu pereju, a mori još i črez celu zimu vuni ostane, ono je ne tak dobro za hraniti kak ono, štero se v oktobru pospravi. Takše kuruzinje je deždji zopral, kaj je bolše, je voda odnesla, a zvun toga je još sprnhelo, i bormeš takše kuruzinje marha rada neje. Kuruzinje štero se poseče v oktobru, je još puno z dobrom hranom i zato za krmu tulko vala, kak srednje senokošno seno. Kaj se seče v novembru, ono samo tulko vala, kak slama, a v decembru posečeno je ne za drugo, kak na oženj deti. Što oce, kaj bo mu marha rada jela kuruzinje, on si ga mora još v oktobru, mam po bratvi poseći, i v kupe složiti i tak najpredi pospraviti v pokrito mesto. Či ga takšega ne, onda na slami kupe složiti a odzgor pak slamom pokriti.

Prinas na Magyarškoj zraste na leto oko 60 milijonov metercenti kuruzinja. Neje se jeno, kak se ta čuđa krma potroši. Denes je tabor, soldaci-ja nuca čuđa krme. Prva nam je narodna dužnost da najpredi soldacijski damo, kulko nuca, a ran tak je važno, kaj nam marha ostane. Ve su takša vremena, da moramo čuvati saki falacek krme. Zato je potrebno, da gospodar čuva ne samo sebe nego i orsaga, pak si kuruzinje pospravi još v oktobru dok ima bolšu vrednost.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Keresek mindentermő földbirtokot 15-150 kh. között, lehetőleg tanyával. Ecsedy kertészeti, szeged. Közvetítők díjaztatnak.

Sofórt, mehanikus, géplakatos segédet aki horvátul és magyarul beszél, állandó állásra felvez. Hunyadi autójavító Csáktornya.

Felelős szerkesztő: Pecsnó Mikó
Felelős kiadó és laptulajdonos: Pecsnó Mikó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomáért felel: Sárcz Antal.